

روشهای برداشت از منبع، بدون سرقت علمی – ادبی

برای استفاده از یک منبع، خواه کتاب یا مقاله یا گزارش یا نوشته اینترنتی یا کتابچه همایش یا هر منبع دیگری راههای مختلفی وجود دارد. وقتی از روشها یا شیوهها صحبت می‌کنیم منظور سبک‌های استناددهی و رفرنس‌نویسی نیست.

+ برای آشنایی با انواع سبک‌ها و روشهای رفرنس‌دهی می‌توانید [اینجا](http://www.sadako.ir) را بخوانید:

<http://www.sadako.ir/روش-های-رفرنس-دهی-و-منبع-نویسی/>

منظور ما از روشهای برداشت منبع این است که به چه شیوه‌هایی می‌شود از یک منبع استفاده کرد و آیا باید دقیقاً همان پاراگراف را نقل قول کنیم و بیاوریم؟ یا مثلاً می‌شود یک صفحه یا یک فصل را خلاصه کرد و آنرا با یک پاراگراف در نوشته خودمان استفاده کنیم و یا می‌شود ایده و تز یک نویسنده را هم ذکر کرد؟

در پایین به شیوه‌های برداشت از یک منبع اشاره خواهیم داشت:

۱. نقل قول مستقیم

آوردن عین مطلب مولف از منبعی که از آن استفاده می‌کنیم را نقل قول مستقیم می‌گویند.

۲. نقل قول غیر مستقیم (نقل معنایی)

بازنویسی و آوردن بخشی از یک متن، بصورتی که همان معنای متن اصلی لحاظ گردد اما با واژگان یا جمله‌هایی غیر از واژگان و جمله‌های متن اصلی، نقل معنایی گفته می‌شود. برای نقل معنایی درست و دقیق، ابتدا باید متن را دقیق مطالعه و درک کنید. اگر حدس و گمان خود را در نوشته خود بیاورید، نقل معنایی ممکن است نارسا و نادرست باشد.

۳. خلاصه‌نویسی

در خلاصه‌نویسی معمولاً یک سوم متن اصلی، یعنی تز اصلی یا استدلال اصلی موجود در آن مطلب و پاراگراف نوشته می‌شود و دو سوم متن شامل مثال‌ها و نمونه‌ها و تبیین‌های حاشیه‌ای کنار گذاشته شود.

ترکیب

در این شیوه از استناد، اطلاعات گوناگون با هم ترکیب و تلفیق می‌شوند. برای ترکیب، باید به روابط میان منابع و نحوه ارائه یکپارچه و قانع کننده آنها دقت شود.

نقد

این شیوه همان رویکرد انتقادی به یک منبع خاص و ارزیابی آن منبع است که در واقع؛ مهمترین و دشوارترین نوع نوشتن از منابع است و در بخش سوابق و پیشینه پژوهش، چه در مقالات و بخصوص در پروپوزال نویسی و رساله نویسی باید از این رویکرد بهره جست. نقد یک منبع باید بیطرفانه و منصفانه باشد. عده‌ای بر این باور اشتباه هستند که نقد به معنی مخالفت با دیدگاه‌های نویسنده است! در حالیکه می‌بایست یک اثر علمی و ادبی را نقد مثبت؛ نقد منفی؛ و نقدی شامل هر دو ویژگی مثبت و منفی یک اثر همراه باشد. پس از ارزیابی و سنجش و نقد آن منبع، می‌بایست ارزیابی خودتان را بیاورید و کاستی‌هایی که در بخش پیشین آوردید را برطرف کرده باشید.

ر. تقی‌نژاد، باشگاه پژوهش‌های علمی ساداگو

<http://www.sadako.ir>

اخذ مجوز از وزارت ارشاد و اداره شابک (ISBN)
 ثبت کتابخانه ملی و امور فیپا
 منفعه آرایبی و طراحی جلد بصورت رایگان
 تحویل یک ماهه / هزینه اندک در دو قسط

www.sadako.ir
 ✉ sadako.ir@gmail.com